

POSICIONAMENT POLITIC SOBRE EL RACISME I LA LLUITA ANTIRACISTA A BARCELONA

Per Eix antiracista BComú

CONTEXT. Barcelona és i sempre ha estat una ciutat diversa, una ciutat amb manifestacions culturals, pràctiques religioses, maneres de fer i entendre el món diferenciades, sovint en relació a comunitats migrades, però tenim diversitats que van més allà dels fluxos migratoris recents, tal com la del Poble Gitano o de generacions nascudes a Catalunya que ja no són només blanques. Molta gent arrelada a Barcelona ha quedat històricament exclosa de la construcció de l'espai ciutadà. No només eren absents dels espais de participació sinó que fins i tot massa sovint s'associaven a problemàtiques de la ciutat.

En aquesta línia, reconeixem el **racisme** com un sistema de dominació d'un grup sobre un altre basat en la racialització de les diferències, en què articulen les dimensions interpersonal, institucional i cultural. S'expressa mitjançant un conjunt d'idees, discursos i pràctiques d'invisibilització, estigmatització, exclusió, explotació, agressió i despullament (Aguilar Idáñez i Buraschi, 2016, p.34). A més, es tracta d'un fenomen que s'ha sabut adaptar i transformar segons les circumstàncies i els contextos històrics, socials, culturals i polítics, així “no hi ha un racisme invariable, sinó uns racismes que formen un espectre obert de situacions” (Balibar i Wallerstein, 1991, p. 67).

Al costat de les raons estructurals que expliquin les diferents formes de racisme, també hi trobem factors coyunturals com el creixement del discurs de **l'extrema dreta** a Europa i al món que posa èmfasi en el nosaltres i els altres. missatges d'odi i criminalitzadors que en èpoques de crisi guanya adeptes. El seu discurs racista ha calat profundament en algunes poblacions perquè se sosté sota el **paradigma securitari**, caracteritzat per la construcció social de l'immigrant o del refugiat com a amenaça: representa un perill perquè sovint és al centre de l'imaginari sobre criminalitat; competeix per l'accés a recursos que, sobretot en èpoques de crisi, són limitats (educació, treball, habitatge, serveis socials etc.); i és una amenaça simbòlica en el sentit que atenta contra els valors tradicionals.

Això s'ha transformat en un **racisme democràtic**, és a dir, un racisme que evita l'acusació de racisme perquè es basa en dos principis socialment acceptats: l'autodefensa i la preferència nacional (Dal Lago, 1999). Davant d'aquestes noves i múltiples cares del racisme contemporani, resultat de l'articulació de diferents elements socioculturals, l'antiracisme oficial, ordinari promogut per les institucions i desenvolupat per nombroses ONG i alguns moviments socials, ha entrat en crisi.

Davant aquest escenari, la **lluita antiracista més crítica es visibilitza i enforteix**. Fa només dos anys, George Floyd moria en mans de la policia als Estats Units. Un fet que va encendre una espurna arreu del món i que va fer que el moviment antiracista se sentís arreu amb més força que mai. Els moviments antiracistes de Barcelona, mai alienes a l'esperit reivindicatiu de la nostra ciutat, van assumir el Black Lives Matter i ara estan més mobilitzats i forts que mai.

En els darrers anys l'autoorganització de les comunitats migrades, els moviments antiracistes en sentit ampli i l'apoderament col·lectiu ha interpellat les institucions a entomar les demandes **polítiques de reparació institucional i social** que abordin de manera transversal i amb mesures antiracistes els punts clau de la societat per a garantir la dignitat de tota la població.

Des de la perspectiva de les comunitats racialitzades, Barcelona continua sent una ciutat amb **expressions diverses de racisme**. Aquest s'empara en relats, estereotips i imaginaris que menyscaben la dignitat de les persones racialitzades i/o migrants a l'hora de reclamar el seu espai ciutadà. D'aquesta manera, la ciutat manté molts desafiaments respecte a la qualitat de vida de la població migrada, que continua vivint als intersticis i marges que els concedeixen alguna possibilitat de subsistència.

ROL DEL GOBIERNO LOCAL. Desde nuestra formación política reafirmamos que, **en una ciudad diversa, no hay lugar para el racismo**. En aquest sentit, com BComú no podem restar alienes a aquest impuls i hem d'aprofitar per seguir treballant, amb més determinació que mai, per revertir totes les estructures, socials i institucionals, que segueixen perpetuant el racisme a la nostra societat i als nostres barris.

Racisme immobiliari. Veiem el racisme en el nostre dia a dia: un estudi recent provava que el 62% dels agents immobiliaris accepten discriminar a les persones migrades en l'accés a l'habitatge si una propietat els hi ho demana. Que veïns i veïnes de la nostra ciutat es vegin privats de drets tant bàsics com el de l'habitatge ens preocupa i per això hem de treballar incansablement des de BComú per eradicar el racisme d'una vegada per totes. Cal treballar de la mà de les entitats i moviments socials de la ciutat, claus en aquesta lluita, i empènyer a totes les administracions a fer la seva feina i a anar més enllà. Hem de treballar des de la prevenció, protecció, garantia, denúncia i mediació davant qualsevol situació de discriminació racista, també davant el racisme institucional que segueix permeant a totes les estructures, també les legislatives com en són un clar exemple la Llei d'estrangeria o els Centres d'Internament d'Estrangers.

Llei d'estrangeria i situació d'exclusió. Les desigualtats globals castiguen els territoris expulsant la seva gent que arriben a les nostres ciutats a buscar una forma de guanyar-se la vida. L'Ajuntament no té competències en control d'arribades i sortides ni en la regulació de l'estatut jurídic d'aquestes persones que arriben a la ciutat amb projectes vitals de cerca d'estabilitat. En aquest sentit, la Llei d'estrangeria, deixa a les persones recent arribades un mínim de tres anys en situació d'exclusió administrativa, sense poder accedir a un treball legal, fins que no poden regularitzar papers.

Persones migrants i demandants d'asil. Barcelona viu un nou cicle d'arribades de persones migrants i demandants d'asil, moltes d'elles amb importants situacions de vulnerabilitat; la ciutat té una indiscutible centralitat com a pol d'atracció pels nous arribats. Al mateix temps patim una manca de lleialtat i suport d'altres institucions (estatals i autonòmiques) que tenen les competències i els mitjans per acollir i que no ho estan fent. Assumint una sobrecàrrega als serveis d'atenció a migrants i als serveis d'atenció social, s'ha fet un esforç molt per sobre del que s'havia fet en anys anteriors per donar-hi resposta

DESAFIAMENTS PER A LA NOSTRA FORMACIÓ POLÍTICA. La lluita antiracista és un dels vectors principals de BComú perquè les persones racialitzades puguin gaudir dels seus drets i de les oportunitats que ofereix la nostra ciutat i l'estat. La lluita antiracista és una lluita per als drets i ens ha d'interpel·lar a totes les persones.

Per aconseguir-ho, hem d'impulsar polítiques valentes, per identificar les causes històriques, les causes actualment, les formes i els àmbits en què es manifesta el racisme, visibilitzar, proposar solucions efectives per combatre'l de manera transversal, promoure una bona convivència i una cohesió social sense exclusió. El que és competència de la comunitat autonòmica, estatal, o internacional, fer incidència política amb propostes concretes per eliminar

el racisme estructural, polític i social. Fomentar la participació de les persones racialitzades als espais socials, institucionals i polítics.

És així doncs que, com a organització política tenim el repte d'aplicar mesures en tots els àmbits de l'Ajuntament --educació, sanitat, cultura, situació laboral- i permetria aplicar mesures contra la discriminació en l'accés a l'habitatge, al món laboral, a més de garantir la igualtat de tracte en el món de la cultura perquè totes les comunitats puguin exercir els seus drets culturals, socials i polítics amb plenitud.

Hem de treballar perquè aquesta ciutat sigui orgullosament lliure, combativa i antiracista i on tots i totes puguem viure lliures de qualsevol tipus de discriminació.

3

ROL DE L'EIX ANTIRACISTA. Com a eix antiracista de BComú reconeixem que fem part d'una societat plurinacional, pluricultural, multilingüe i amb diversitat etnicoracial. En aquest sentit, considerem fonamental que els governs locals han de fer incidència política interseccional que puja als Estats, especialment a l'espanyol, a promoure l'elaboració, la implementació i l'avaluació de normatives jurídiques i polítiques públiques on l'antiracisme sigui un eix transversal traduït en garantia efectiva de tots els drets humans. I en els àmbits en què tingui competència, ser protagonista a avançar en aquesta igualtat efectiva.

L'eix antiracista de BComú es proposa avançar cap a una cultura antiracista que desmunti els mecanismes de dominació social. És així com ens proposem treballar per desconstruir la lògica racista que hem normalitzat en tots els àmbits i les estructures socials per establir protocols que ens permetin identificar, diagnosticar, visibilitzar i interpel·lar l' statu quo.

Missió: Ser un espai polític mixt obert a totes les persones activistes amb una visió antiracista, feminista, anticolonial i per a qui s'identifiqui amb els valors de BComú. Ens fem càrrec del que significa ser el "Sud del Nord Global" en la formació política.

Propòsit: Transversalitzar la lluita antiracista a tots els espais polítics i socials.

Objectius

1. Avançar cap a una cultura antiracista.
2. Fer de la lluita antiracista una de les principals prioritats de BComú
3. Reconèixer, denunciar i lluitar contra les diferents maneres d'expressió de l'espectre racista.
4. Identificar, diagnosticar i visibilitzar les noves formes de racisme.
5. Promoure l'elaboració, l'execució i la difusió de lleis antiracistes.
6. Promoure la igualtat efectiva de drets i oportunitats de les persones racialitzades
7. Construir narratives i retòriques antiracistes per combatre l'extrema dreta.
8. Teixir aliances amb col·lectius i entitats, compartir experiències i lluitar eficaçment contra les expressions de l'espectre racista.
9. Impulsar processos de memòria històrica des d'una perspectiva de veritat, justícia i reparació
10. Promoure la representativitat de les persones racialitzades als òrgans de decisió de BComú i a les institucions públiques.
11. Participar en l'elaboració del programa electoral a partir d'una perspectiva antiracista.
12. Instal·lar la formació obligatòria en antiracisme abordant continguts generals i específics (sectorials, barrials, casos en particular) per a coordinadores d'eixos i assemblees i d'òrgans pertinents de la formació política.

Accions

1. Crear i impulsar formacions, tallers, debats, jornades, col·loquis, entre d'altres, per dotar el Bcom d'informació, relat i polítiques antiracistes.
2. Presentar informes anuals sobre antiracisme a partir de l'anàlisi de les polítiques locals, autonòmica i nacional contra la discriminació racial.
3. Fer recomanacions directes als òrgans de decisió de l'ajuntament pel que fa a implicar l'enfocament antiracista a les polítiques de la ciutat (immigració, habitatge, educació, salut, etc.)
4. Muntar l'esdeveniment la ciutat sense racisme i altres activitats de sensibilització.

Decàleg

1. **La vida al centre.** L'eix antiracista tindrà al davant la dignitat de les persones, per la qual cosa posarà al centre la vida i la cura dels qui l'integren de les persones racialitzades.
2. **Centralitat de lluita antiracista.** L'eix antiracista instal·larà la lluita antiracista dins i fora de la formació política.
3. **Visibilitat i reconeixement de Diversitat.** L'eix antiracista garantirà que BComú sigui un partit que tingui sempre en compte la diversitat ètnica, racial, lingüística i cultural a l'hora de dissenyar els seus programes polítics, així com les seves polítiques internes i organitzacionals.
4. **Participació efectiva.** L'eix antiracista impulsarà una participació activa i compromesa de BComú a les reivindicacions dels sectors de la ciutat que lluiten contra la discriminació i el racisme estructural.
5. **Formació contínua.** L'eix antiracista impulsarà la formació contínua per a integrants de l'Eix i la formació política en general, basant-se en la premissa que el procés de desconstrucció del racisme interioritzat, així com el qüestionament als privilegis de la blanquitud.
6. **Empoderament.** La coordinació de leix sempre serà portada per dues persones racialitzades.
7. **Paritat i rotació.** La coordinació serà paritària, rotativa, i no podrà estar més de 2 anys en el càrrec.
8. **Reconeixement.** Aquestes persones seran representants de leix en espais de representació.
9. **Democràcia directa.** Un mecanisme de decisió democràtic a l'eix serà el de la majoria simple (50%+1).

Contacto: grupantiracista@bcncomu.cat

2 de diciembre de 2022